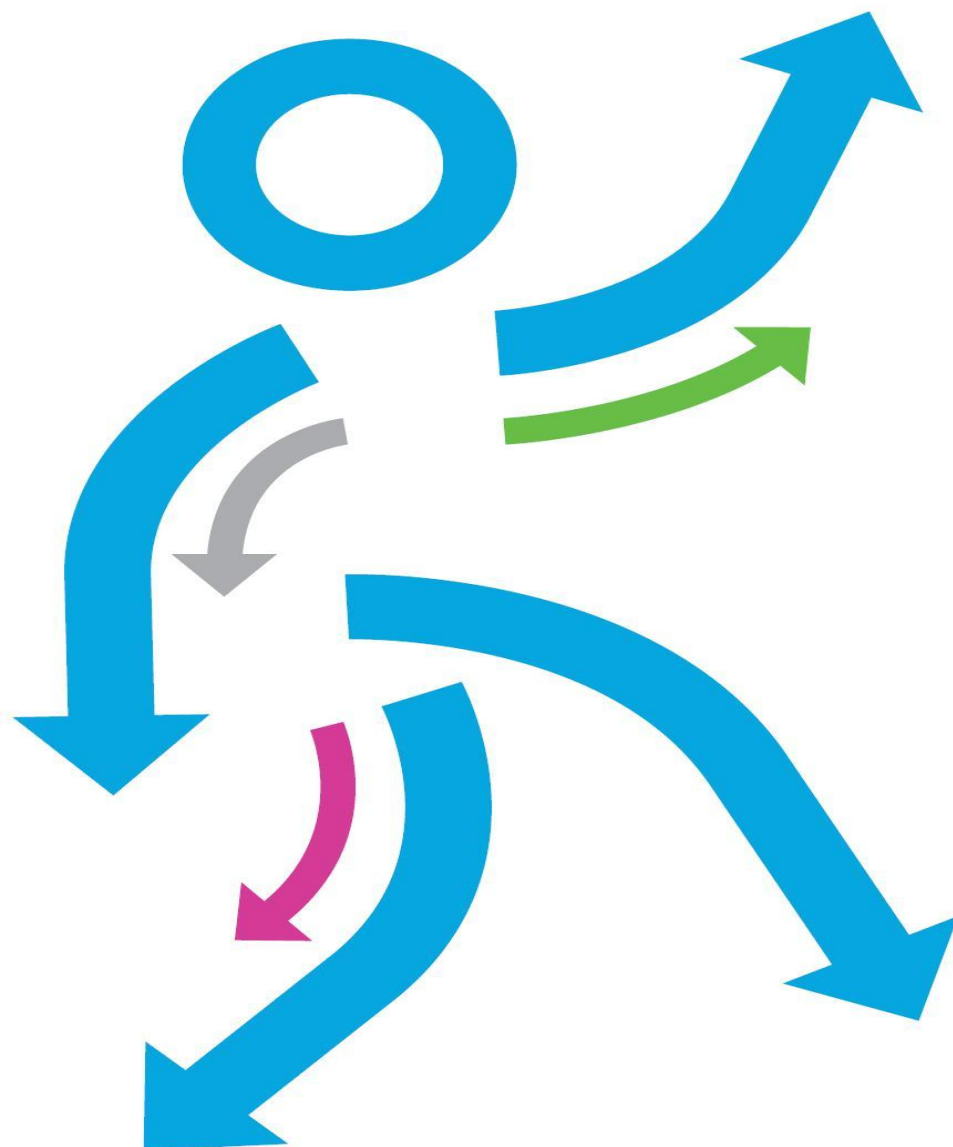

SECTORFOTO 2012

UITZENDSECTOR

Synthese

- ✓ De uitzendsector telde in het tweede kwartaal van 2010 61.370 loontrekkenden in Vlaanderen. Over alle sectoren heen waren op dat moment 2.083.512 loontrekkenden actief. De uitzendsector is dus goed voor een aandeel van 2,9% van alle loontrekkenden in Vlaanderen.
- ✓ Tussen 2009 en 2010 is de loontrekkende tewerkstelling in de uitzendsector gestegen met +10.417 loontrekkenden. Dit komt overeen met een stijging van +20,4% op jaarbasis. Voor alle sectoren samen steeg de tewerkstelling met +0,9% tussen 2009 en 2010 (+17.623 eenheden).
- ✓ In de uitzendsector werken beduidend meer jongeren dan gemiddeld, en minder 50-plussers.
- ✓ De uitzendsector is qua personeelsverloop veel dynamischer dan gemiddeld. Iets meer dan 70% van het personeel dat op het einde van 2007 in de sector werkte, werkte er in het begin van het jaar nog niet. De sector werft relatief veel werklozen aan, en het personeel dat de sector verlaat stroomt erg vaak door naar een andere sector.
- ✓ In 2010 hadden 14 uitzendbedrijven een diversiteitsplan afgesloten.

Inhoudsopgave

Synthese	2
Inleiding	4
Hoofdstuk 1: Loontrekkende tewerkstelling	5
1.1. Tewerkstellingsevolutie 2005-2010	5
1.2. Persoons- en jobkenmerken	7
1.2.1. Man/vrouwverhouding	7
1.2.2. Leeftijd	8
1.2.3. Arbeidsregime	9
1.2.4. Statuut	10
1.2.5. Werkprovincie	10
1.2.6. Intergewestelijke pendel	11
Hoofdstuk 2: Jobmobiliteit	13
2.1. Instroom	14
2.2. Uitstroom	16
Hoofdstuk 3: Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt	18
3.1. Leertijdjongeren	18
3.2. DBSO-jongeren	18
3.3. Leerlingenstages voltijds onderwijs	19
Hoofdstuk 4: Competentieontwikkeling van werkzoekenden	20
4.1. Opleidingsstages binnen finaliteitsopleidingen	20
4.2. Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming	20
Hoofdstuk 5: Bevordering arbeidsdeelname kansengroepen	22
5.1. Diversiteitsplannen	22

Inleiding

Sectoren spelen een belangrijke rol in het Vlaamse arbeidsmarktbeleid. Via de sectorconvenants (protocollen tussen de Vlaamse Regering en sectoren) engageren de sectorale sociale partners zich om de prioriteiten van het arbeidsmarktbeleid mee gestalte te geven en trachten zij meer mensen aan het werk te krijgen en te houden en elk talent te (h)erkennen, ontwikkelen en benutten. Om de impact van het arbeidsmarktbeleid binnen de sectoren te kunnen opvolgen en optimaliseren biedt het Departement WSE in samenwerking met het Steunpunt WSE, Departement Onderwijs & Vorming, VDAB en Syntra Vlaanderen cijferreeksen aan met als invalshoek de paritaire comités. In deze sectorfoto spitsen we onze aandacht toe op één specifiek paritair comité, namelijk het paritair comité voor de uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of -diensten leveren (PC322).

De sectorfoto is opgebouwd in vijf hoofdstukken. Eerst geven we een beschrijving van de loontrekkende tewerkstelling in de uitzendsector. Daarna brengen we de jobmobiliteit in kaart. Vervolgens gaan we dieper in op de inspanningen van sectoren op vlak van aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, competentieontwikkeling van werkzoekenden en bevordering van de arbeidsdeelname van kansengroepen. Voor meer gedetailleerde cijfers over PC 322 of andere paritaire comités verwijzen we graag naar de [interactieve toepassing](#) op werk.be.

Hoofdstuk 1: Loontrekkende tewerkstelling

In dit hoofdstuk schetsen we een beeld van de loontrekkende tewerkstelling in de uitzendsector. Hierbij geven we een overzicht van de evolutie van de loontrekkenden in 2005-2010 en komen de belangrijkste profielkenmerken van de loontrekkenden aan bod: de man-vrouwverhouding, de leeftijdsverdeling, het arbeidsregime, het statuut, de werkplaats en de grootte van de vestigingen waarin de loontrekkenden actief zijn. Tot slot brengen we de intergewestelijke pendelstromen van werknemers in de uitzendsector in kaart.

De sectorale cijfers die in dit hoofdstuk worden gebruikt, zijn gebaseerd op de indeling van de loontrekkenden volgens het paritair comité (PC) waar zij onder vallen. Het gaat hierbij over eenduidige en officieel gevalideerde cijfergegevens van de RSZ, die worden verkregen aan de hand van de bedrijfsaangiften. Door het versturen van hun aangifte aan de RSZ, delen de werkgevers ieder kwartaal bepaalde informatie mee die het mogelijk maakt om statistieken op te stellen voor algemeen gebruik. Zo beschikken we over een geharmoniseerde tijdreeks van 2005 tot 2010 met tewerkstellingsgegevens van alle loontrekkenden gekend bij de RSZ. We bakenen de populatie af op 30 juni van elk jaar en nemen zowel de werknemers die in Vlaanderen wonen (evolutie en persoonskenmerken), als de werknemers die in Vlaanderen werken (werkplaats en grootte van vestiging), alsook de combinatie van beiden (pendelstromen) in beschouwing.

1.1. Tewerkstellingsevolutie 2005-2010

De uitzendsector telde in het tweede kwartaal van 2010 61.370 loontrekkenden in Vlaanderen. Over alle sectoren heen waren op dat moment 2.083.512 loontrekkenden actief. De uitzendsector is dus goed voor een aandeel van 2,9% van alle loontrekkenden in Vlaanderen.

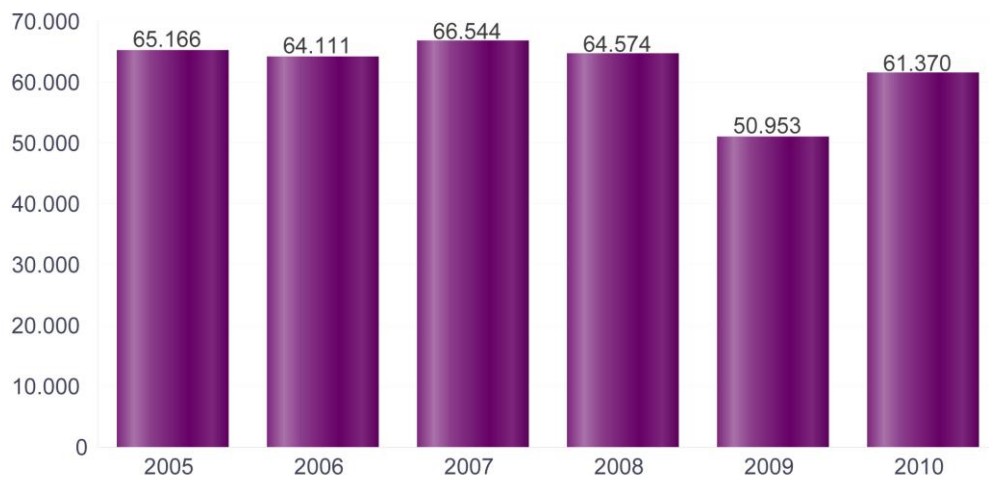
Tabel 1: Evolutie van de tewerkstelling in de uitzendsector (Vlaams Gewest, 2005-2010)

Jaar	Sector	Evolutie (n)	Evolutie (%)	Alle sectoren	Evolutie alle (n)	Evolutie alle (%)
2010	61.370	+10.417	+20,4	2.083.512	+17.623	+0,9
2009	50.953	-13.621	-21,1	2.065.889	-17.634	-0,8
2008	64.574	-1.970	-3,0	2.083.523	+38.474	+1,9
2007	66.544	+2.433	+3,8	2.045.049	+30.598	+1,5
2006	64.111	-1.055	-1,6	2.014.451	+22.158	+1,1
2005	65.166			1.992.293		

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

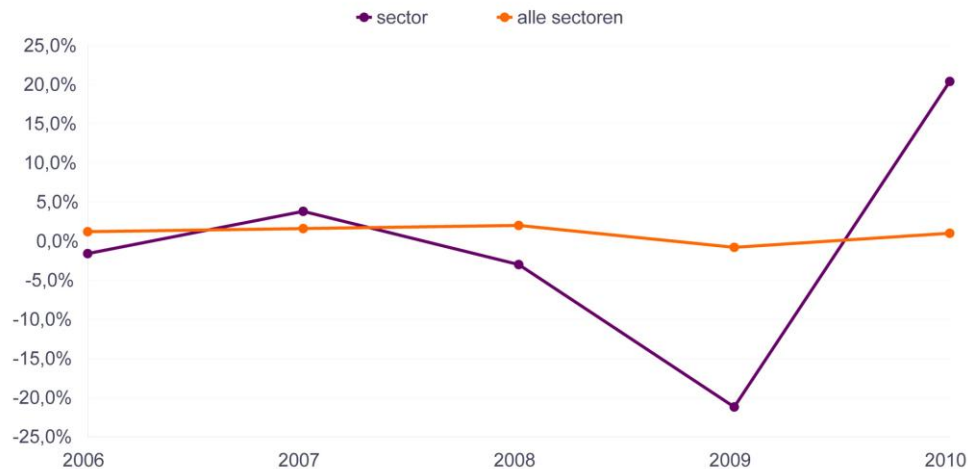
Tussen 2009 en 2010 is de loontrekkende tewerkstelling in de uitzendsector gestegen met +10.417 loontrekkenden. Dit komt overeen met een stijging van +20,4% op jaar-basis. Voor alle sectoren samen steeg de tewerkstelling met +0,9% tussen 2009 en 2010 (+17.623 eenheden).

Figuur 1: Evolutie van het aantal werknemers in de uitzendsector (Vlaams Gewest, 2005-2010)

Bron: RSZ DMFA (Bewerking WSE/Steunpunt WSE)

Figuur 2: Procentuele evolutie van de loontrekkende tewerkstelling (Vlaams Gewest, 2006-2010)

Bron: RSZ DMFA (Bewerking WSE/Steunpunt WSE)

1.2. Persoons- en jobkenmerken

1.2.1. Man/vrouwverhouding

In totaal zijn in de uitzendsector 37.641 mannen tewerkgesteld tegenover 23.729 vrouwen. Dit maakt dat 61,3% van de loontrekkenden mannen zijn, tegenover 38,7% vrouwen. Over alle sectoren heen zijn 53,3% mannen en 46,7% vrouwen werkzaam.

Tabel 2: Verdeling van de loontrekkenden volgens geslacht (Vlaams Gewest, 2010)

Geslacht	(n)	(%)	Alle sectoren (%)
Man	37.641	61,3	53,3
Vrouw	23.729	38,7	46,7
	61.370	100,0	100,0

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

1.2.2. Leeftijd

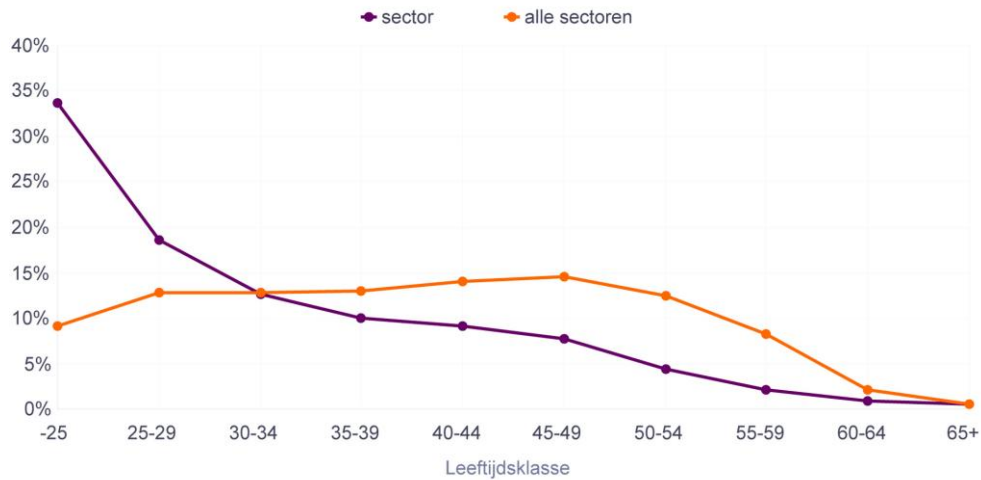
Ongeveer 33,6% van de loontrekkenden in de uitzendsector is jonger dan 25 jaar. Het gaat om 20.631 personen. De leeftijdsgroep van 25 tot 49 jaar vertegenwoordigt 58,3% van de loontrekkenden, goed voor 35.754 personen. De 50-64-jarigen ten slotte, maken 8,1 % uit van de loontrekkenden in de uitzendsector. In alle sectoren samen is 9,2% jonger dan 25 jaar, 67,4% tussen 25 en 49 jaar en 23,4% 50 jaar of ouder.

Tabel 3: Verdeling van de loontrekkenden volgens leeftijd (Vlaams gewest, 2010)

Leeftijd	(n)	(%)	Alle sectoren (%)
<25	20.631	33,6	9,2
25-49	35.754	58,3	67,4
50+	4.985	8,1	23,4
	61.370	100,0	100,0

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

Figuur 3: Verdeling van de loontrekkenden volgens 5-jarige leeftijdsklasse (Vlaams Gewest, 2010)

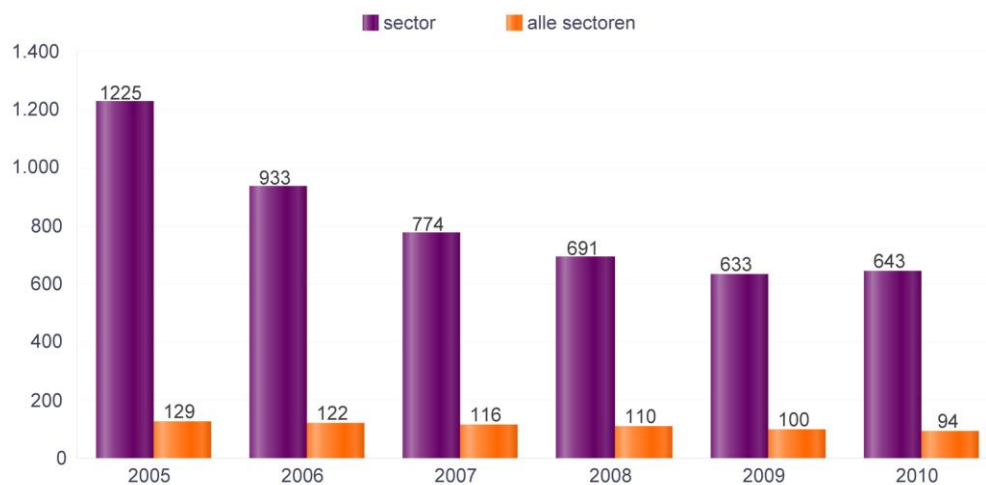
Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

In wat volgt bekijken we de demografische verschuivingen in de uitzendsector. Hiervoor berekenen we de jong/oud-ratio, namelijk het aantal -30-jarige werknemers op het aantal +50-jarige werknemers. Deze ratio geeft aan in welke mate een sector gekenmerkt wordt door een eerder jongere dan wel oudere samenstelling van de loontrekkende bevolking.

Figuur 4 laat zien dat deze ratio in de uitzendsector geëvolueerd is van 1225 jongeren per 100 oudere werknemers in 2005 naar 643 jongeren per 100 oudere werknemers in 2010. Over alle sectoren heen is deze ratio geëvolueerd van 129 jongeren per 100 oudere werknemers in 2005 tot 94 jongeren per 100 oudere werknemers in 2010.

Figuur 4: Aantal jongeren (<30 jaar) per 100 oudere werknemers (50 jaar of ouder) (Vlaams Gewest, 2005-2010)

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

1.2.3. Arbeidsregime

In de uitzendsector is 98,2% van de loontrekkenden uiteraard actief in een speciaal arbeidsregime (60.249 personen). Een minderheid van 1,4% van de loontrekkenden (877 personen) werkt in een deeltijds arbeidsregime en 0,4% in een voltijds regime (244 personen). In alle sectoren samen werkt 64,9% voltijds, 31,7% deeltijds en 3,4% in een speciaal arbeidsregime.

Tabel 4: Verdeling van de loontrekkenden volgens arbeidsregime (2010)

Arbeidsregime	(n)	(%)	Alle sectoren (%)
Deeltijds	877	1,4	31,7
Speciaal	60.249	98,2	3,4
Voltijds	244	0,4	64,9
	61.370	100,0	100,0

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

1.2.4. Statuut

Het paritaire comité dat behoort tot de uitzendsector is zowel bevoegd voor arbeiders (62,2%) als voor bedienden (37,4%). Gemiddeld over alle sectoren heen zijn er 37,6% arbeiders, 49,7% bedienden en 12,7% ambtenaren werkzaam.

Tabel 5: Verdeling van de loontrekkenden volgens statuut (2010)

Statuut	(n)	(%)	Alle sectoren (%)
Arbeider	38.428	62,6	37,6
Bediende	22.942	37,4	49,7
Ambtenaar	0	0,0	12,7
	61.370	100,0	100,0

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

1.2.5. Werkprovincie

Hierna vind je de verdeling van de werknemers actief in de uitzendsector volgens de provincie van de werkplaats.

Tabel 6: Verdeling van de werknemers naar werkprovincie (Vlaams Gewest, 2009)

Werkprovincie	(n)	(%)	Alle sectoren (%)
Provincie Antwerpen	15.243	29,8	30,9
Provincie Limburg	7.786	15,2	12,4
Provincie Oost-Vlaanderen	12.363	24,2	21,1
Provincie Vlaams-Brabant	7.000	13,7	17,2
Provincie West-Vlaanderen	8.737	17,1	18,3
	51.129	100,0	100,0

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

1.2.6. Intergewestelijke pendel

In de volgende paragraaf willen we uitklaren in welke mate het jobaanbod in de uitzendsector ingevuld wordt door Vlaamse inwoners of door inwoners van de andere gewesten? Of omgekeerd, in welke mate wijken de Vlaamse inwoners actief in de uitzendsector uit naar andere gewesten om hun job te gaan uitoefenen?

Inkomende pendelaars

De inkomende pendelintensiteit geeft de mate waarin de uitzendsector inwoners van andere gewesten aantrekt om in het Vlaams Gewest te komen werken. De inkomende pendelintensiteit berekenen we bijgevolg als het aandeel personen actief in de uitzendsector dat vanuit een ander gewest komt werken in het Vlaams Gewest, ten opzichte van het totaal aantal werknemers die een job uitoefenen in de sector in het Vlaams Gewest.

Tabel 7: Inkomende pendelstromen (Vlaams Gewest, 2009)

Woongewest	Pendelaars (n)	Pendelintensiteit (%)	Alle sectoren (%)
Brussels H. Gewest	2.104	4,1	2,3
Waals Gewest	1.649	3,2	3,6
	3.753	7,3	5,9

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

Van de 51.129 loontrekkenden, werkend in Vlaanderen en actief in de uitzendsector in 2009, zijn er 3.753 werknemers die pendelen vanuit het Waals of Brussels Hoofdstedelijk Gewest om hun job uit te oefenen. Dit komt neer op een inkomende pendelintensiteit van 7,3% in de uitzendsector. Over alle sectoren heen bedraagt de inkomende pendelintensiteit 5,9%.

Uitgaande pendelaars

Met de uitgaande pendel duiden we op de omgekeerde beweging van de inkomende pendel. De uitgaande pendel geeft een beeld van de mate waarin Vlaamse inwoners naar een ander gewest pendelen om te gaan werken. De uitgaande pendel berekenen we als het aantal Vlaamse inwoners actief in de uitzendsector die buiten het Vlaams

gewest werken ten opzichte van het totaal aantal werknemers werkend in de sector en wonend in Vlaanderen.

Tabel 8: Uitgaande pendelstromen (Vlaams gewest, 2009)

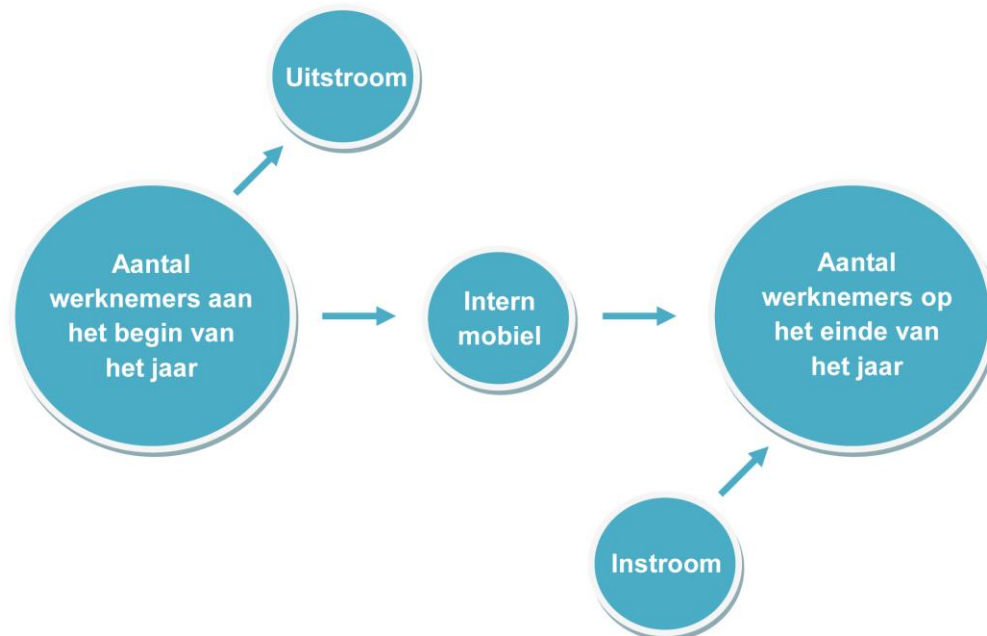
Werkgewest	Pendelaars (n)	Pendelintensiteit (%)	Alle sectoren (%)
Brussels H. Gewest	2.593	5,1	11,0
Waals Gewest	984	1,9	2,3
	3.577	7,0	13,3

Bron: RSZ DMFA (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

Van de 50.953 loontrekkenden, wonend in Vlaanderen en actief in de uitzendsector in 2009, zijn er 3.577 die werken in het Waals of Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit komt neer op een uitgaande pendelintensiteit van 7,0%. Over alle sectoren heen bedraagt de uitgaande pendelintensiteit 13,3%.

Hoofdstuk 2: Jobmobiliteit

In het voorgaande hoofdstuk bekeken we het aantal werknemers in de uitzendsector op een welbepaald meetmoment, meer bepaald op 30 juni van elk jaar. In dit hoofdstuk volgen we de werknemers doorheen het jaar, om zo de dynamiek in kaart te brengen. We bekijken hoeveel werknemers de sector verlaten en waar zij naartoe gaan, hoeveel werknemers tot de sector toetreden en waar zij vandaan kwamen, en hoeveel werknemers binnen de sector bleven maar van werkgever veranderden of tussentijds de sector verlieten (wegens werkloosheid, uitzendopdracht,...).

In tabel 9 tonen we voor het jaar 2007 het totale aantal werknemers die aan het begin van het jaar in de uitzendsector werkten, en wie er in de loop van het jaar de sector verliet (uitstroom). Daarnaast zijn er ook nieuwe mensen in de sector komen werken (instroom), en het saldo van de in- en de uitstroom geeft het totale aantal werknemers op het einde van het jaar. In de loop van het jaar zijn ook een aantal werknemers binnen de sector van werkgever veranderd en hebben sommige werknemers de sector in de loop van het jaar verlaten, maar waren ze op het einde van het jaar opnieuw aan de slag in de sector (intern mobiel). Dit laatste geval komt ondermeer voor

wanneer iemand in de loop van het jaar een werkloosheidsperiode heeft doorge- maakt, tijdelijk in een andere sector heeft gewerkt, of om een andere reden een tijdje niet in de sector heeft gewerkt.

Tabel 9: Werknemersstromen in de loop van het jaar

	aantal werknemers begin van het jaar	Uitstroom	Intern mobiel	Instroom	aantal werknemers einde van het jaar
2007	70.978	46.535	13.818	54.969	79.412

Bron: Datawarehouse AM&SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

We drukken de instroom en de uitstroom ook uit als graden door hen te delen door het totale aantal werknemers aan het begin van het jaar (uitstroomgraad) of aan het eind van het jaar (instroomgraad). Door deze graden te vergelijken met het gemid- delde voor de Vlaamse privé-sector kunnen we zien of de sector dynamischer is dan gemiddeld.

Tabel 10: In- en uitstroomgraad in de sector en in de Vlaamse privé-sector (2007)

	sector	alle sectoren
instroomgraad	69,2	17,5
uitstroomgraad	65,6	15,8

Bron: Datawarehouse AM&SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

2.1. Instroom

In de loop van 2007 stroomden 54.969 werknemers de uitzendsector in. Deze nieuwe werknemers stroomden in vanuit verschillende statuten. In tabel 12 is de verdeling van de verschillende instroomstatuten weergegeven voor de uitzendsector en voor het totaal van alle sectoren.

In de eerste drie rijen van de tabel vinden we de werknemers terug die instroomden vanuit een loontrekkend statuut. Zij waren aan het begin van het jaar dus reeds aan de slag, maar in een ander paritair comité. Werknemers die afkomstig zijn uit paritair comité 322, en dus uitzendkrachten waren, worden apart weergegeven. Mogelijk gaat het om werknemers die al in de sector actief waren, maar met een uitzendcon- tract. Van een aantal werknemers weten we wel dat ze loontrekkend waren, maar is geen paritair comité bekend. In de meeste gevallen gaat het dan om mensen die voor

de overheid werkten.

Verder onderscheiden we mensen die bij de start van het jaar actief waren als zelfstandige, mensen die werkloos waren (al dan niet met vrijstelling van beschikbaarheid, meestal ouderen), mensen die in loopbaanonderbreking of tijdskrediet waren en mensen die een (brug)pensioen of een leefloon ontvingen. Tot slot zijn er nog personen die bij de start van het jaar gekend waren als 'rechtgevend kind voor kinderbijslag', wat voor het grootste gedeelte schoolverlaters zijn, en onder 'ander statuut' vallen mensen die op dat moment nog niet voorkwamen in de administratieve data (inactieven, langdurig zieken, recente migranten,...).

Tabel 11: Instroom volgens statuut van oorsprong (Vlaams Gewest, 2007)

Statuut van oorsprong	(n)	(%)	Privé sectoren (%)
Ander PC	18.511	33,7	32,7
Overheid/PC Onbekend	1.449	2,6	3,0
Uitzendarbeid (PC 322)			9,1
Zelfstandig	1.432	2,6	4,1
Vergoede Werkloosheid	9.003	16,4	11,9
Werkloosheid (Vrijstelling)	1.211	2,2	2,3
Loopbaanonderbreking/Tijdskrediet	190	0,3	1,7
Conventioneel Brugpensioen	18	0,0	0,0
Pensioen	404	0,7	0,7
Leefloon/Financiële Hulp	1.111	2,0	1,6
Rechtgevend Kind Voor Kinderbijslag	9.233	16,8	16,3
Ander Statuut	12.407	22,6	16,5
	54.969	100,0	100,0

Bron: Datawarehouse AM & SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

In tabel 12 zoomen we verder in op de werknemers die instroomden vanuit een loontrekkend statuut (de eerste drie rijen van bovenstaande tabel). Hier kijken we uit welk paritair comité deze nieuwe werknemers afkomstig zijn.

Tabel 12: Instroom uit de 10 voornaamste paritaire comités van oorsprong (Vlaams Gewest, 2007)

Paritair comité van oorsprong	(n)	(%)
218 anpc bedienden	1927	9,7
302 hotelbedrijf	1833	9,2
Overheid/geen pc	1449	7,3
111 metaal-, machine- en elektrische bouw	1425	7,1
121 schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen	1362	6,8
201 zelfstandige kleinhandel	1175	5,9
124 bouwbedrijf	806	4,0
140 vervoer	744	3,7
305 gezondheidsdiensten	694	3,5
118 voedingsnijverheid	656	3,3

Bron: Datawarehouse AM & SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

2.2. Uitstroom

In de loop van 2007 verlieten 46.535 werknemers de uitzendsector. Naar analogie met de instroom tonen we naar welke statuten deze werknemers uitstroonden, en voor zij die naar een loontrekkend statuut doorstroonden, naar welk paritair comité ze trokken.

Tabel 13: Uitstroom volgens statuut van bestemming (Vlaams Gewest, 2007)

Statuut van bestemming	(n)	(%)	Privé sectoren (%)
Ander PC	28.958	62,2	41,0
Overheid/PC Onbekend	1.888	4,1	4,6
Uitzendarbeid (PC 322)			5,3
Zelfstandig	766	1,6	6,4
Vergoede Werkloosheid	5.431	11,7	10,3
Werkloosheid (Vrijstelling)	946	2,0	1,6
Loopbaanonderbreking/Tijdscrediet	133	0,3	2,5
Conventioneel Brugpensioen	17	0,0	3,2
Pensioen	322	0,7	6,7
Leefloon/Financiële Hulp	402	0,9	0,5
Rechtgevend Kind Voor Kinderbijslag	1.125	2,4	2,9
Ander Statuut	6.547	14,1	15,0
	48.180	100,0	100,0

Bron: Datawarehouse AM & SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

Tabel 14: Uitstroom naar de 10 voornaamste paritaire comités van bestemming (Vlaams Gewest, 2007)

Paritair comité van bestemming	(n)	(%)
218 Anpc bedienden	4917	15,9
111 Metaal-, machine- en elektrische bouw	3973	12,9
Overheid/Geen Pc	1888	6,1
140 Vervoer	1819	5,9
118 Voedingsnijverheid	1586	5,1
226 Internationale handel, vervoer en aanverwante bedrijfstakken	1072	3,5
201 Zelfstandige kleinhandel	1041	3,4
302 Hotelbedrijf	1019	3,3
116 Scheikundige nijverheid	976	3,2
149 a/d metaal-, machine- en elektrische bouw verwante sectoren	935	3,0

Bron: Datawarehouse AM & SB bij de KSZ (Bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)

Hoofdstuk 3: Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

In dit hoofdstuk komen de werkervaringsplaatsen in het stelsel van leren en werken en de leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs aan bod. Eerst gaan we dieper in op de werkervaringsplaatsen die zijn ingenomen door jongeren uit de leertijd en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Vervolgens nemen we de leerlingenstages in het kunst-, technisch en beroepssecundair onderwijs onder de loep.

3.1. Leertijdjongeren

De leertijd is een opleidingsvorm waarbij jongeren een beroep leren in de dagelijkse praktijk van een onderneming. Ze combineren vier dagen beroepsgerichte praktijkopleiding in een onderneming met één dag theoretische vorming in een campus van Syntra. De beroepsgerichte praktijkopleiding vormt de kern van de opleiding: zonder werkplek in een onderneming kan een jongere niet ingeschreven worden in de leertijd.

Op het meetmoment van 1 februari 2011 was er in de uitzendsector geen enkele jongere met een leerovereenkomst. Over alle sectoren heen waren er 3.542 leertijdjongeren.

3.2. DBSO-jongeren

Ook in het deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen jongeren al doende een beroep leren. Ze volgen twee dagen per week een algemene, technische en praktische opleiding in een centrum deeltijds onderwijs (CDO) en combineren dit idealiter met drie dagen werkervaring in een bedrijf. Onder tewerkstelling verstaan we elke vorm van reguliere bezoldigde tewerkstelling op basis van een overeenkomst, bijvoorbeeld een deeltijdse arbeidsovereenkomst, een werknemersleercontract, een contract indi-

viduele beroepsopleiding, een beroepsinlevingsovereenkomst, een interimcontract of een tewerkstelling via sociale maribel.

Op het meetmoment van 1 februari 2011 hadden in totaal 5 jongeren uit het DBSO een werkervaringsplaats in de uitzendsector, wat neerkomt op een aandeel van 0,2% van de 2.402 DBSO-jongeren met een werkervaringsplaats over alle sectoren heen. Als we het aantal deeltijds lerenden in de uitzendsector afzetten tegenover hun omvang in de tewerkstelling, resulteert dit in een gemiddelde van ongeveer 0,1 deeltijds lerenden per 1.000 jobs. Over alle sectoren heen zijn er 1,3 deeltijds lerenden en werkenden per 1.000 jobs.

3.3. Leerlingenstages voltijds onderwijs

De leerlingenstages die hier in kaart worden gebracht, zijn stages van jongeren die zijn ingeschreven in de laatste jaren van het voltijds kunst-, technisch, beroeps- en buitengewoon secundair onderwijs, en waar de stage deel uitmaakt van de opleiding. De duur van de stage is onder meer afhankelijk van de onderwijsvorm, het doorstromings- dan wel finaliteitsgericht karakter van de opleiding en de invulling en de doelen van het leerplan van de betreffende opleiding.

Tijdens het schooljaar 2010-2011 werden 506 stages georganiseerd in de uitzendsector, wat neerkomt op een aandeel van 0,4% van de 130.922 stages georganiseerd over alle sectoren heen. Door het aantal stageplaatsen te positioneren tegenover de omvang van de sector in de tewerkstelling, krijgen we een idee van de mate waarin stages vertegenwoordigd zijn in de sector in vergelijking met het Vlaams gemiddelde. In de uitzendsector vonden gemiddeld 8 stages per 1.000 jobs plaats, tegenover 63 stages per 1.000 jobs over alle sectoren heen.

Meer informatie over de leerlingenstages in de uitzendsector vind je terug in het [sectorrappport leerlingenstages](#).

Hoofdstuk 4: Competentieontwikkeling van werkzoekenden

Hieronder bespreken we twee specifieke opleidingsformules voor werkzoekenden, meer bepaald de opleidingsstages binnen finaliteitsopleidingen en de individuele beroepsopleiding in de onderneming.

4.1. Opleidingsstages binnen finaliteitsopleidingen

De finaliteits- of beroepsopleiding is een opleidingsvorm die gericht is op een kwalificering in functie van snelle uitstroom naar betaalde arbeid. Aan de meeste finaliteitsopleidingen zijn opleidingsstages verbonden met als doel het versterken van reeds aangeleerde competenties en/of de ontwikkeling van competenties die bij voorkeur - of zelfs enkel - op een werkplek kunnen worden geleerd. De duurtijd van de opleidingsstage varieert van 10% tot 60% van de opleidingstijd.

In 2010 zijn in de uitzendsector 294 opleidingsstages georganiseerd binnen de finaliteitsopleidingen. Over alle sectoren heen zijn er in 2010 19.026 opleidingsstages georganiseerd. De uitzendsector is dus goed voor een aandeel van 1,5%.

4.2. Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming

De individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO) is een opleidingsvorm waarbij een werkzoekende door een werkgever wordt opgeleid op de werkvloer. De werkgever betaalt geen loon of RSZ, enkel een productiviteitsvergoeding, verplaatsingskosten en een verzekering tegen arbeidsongevallen. De werkzoekende krijgt een premie bovenop zijn uitkering, waardoor het inkomen vergelijkbaar is met een netto-loon. Na deze opleiding van 1 tot 6 maanden is het bedrijf verplicht de werkzoekende een contract voor onbepaalde duur te geven.

In de loop van 2010 zijn 12 personen met een IBO gestart in de uitzendsector. Ongeveer 83,3% van de IBO's werd ingevuld door jongeren. Over alle sectoren heen zijn er in 2010 11.114 personen met een IBO gestart. De uitzendsector is dus goed voor een aandeel van 0,1%.

Tabel 15: Kenmerken van de opgestarte IBO's (Vlaams Gewest, 2010)

in %	sector	alle sectoren
< 25 jaar	83,3	55,8
Allochtoon	0,0	12,8
Arbeidshandicap	0,0	7,0
Laaggeschoold	0,0	36,4
50-plusser	0,0	3,0

Bron: VDAB (Bewerking Departement WSE)

Hoofdstuk 5: Bevordering arbeidsdeelname kansengroepen

5.1. Diversiteitsplannen

Met de subsidiëring en ondersteuning van diversiteitsplannen worden ondernemingen en organisaties aangemoedigd om werk te maken van een divers personeelsbeleid. Ze stimuleren bedrijven, organisaties en (lokale) overheden om kansengroepen (mensen van allochtone origine, personen met een arbeidshandicap en 50-plussers) meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt.

Tabel 16 toont het aantal bedrijven en organisaties die een diversiteitsplan hebben ingediend, zowel voor de uitzendsector als voor alle sectoren samen. Hieruit blijkt dat in 2010 14 bedrijven en/of organisaties uit de uitzendsector een diversiteitsplan hebben ingediend. Dit komt neer op een aandeel van 1,9% van de 750 bedrijven en organisaties met een diversiteitsplan over alle sectoren heen.

Tabel 16: aantal bedrijven en/of organisaties met een diversiteitsplan volgens type (Vlaams Gewest, 2010)

Type plan	Sector	Alle sectoren
Diversiteitsplan	3	261
Groeidiversiteitsplan	0	136
Instapdiversiteitsplan	3	145
Clusterdiversiteitsplan	8	208
	14	750

Bron: Departement WSE

Colofon

Samenstelling

Vlaamse overheid
Beleidsdomein Werk en Sociale Economie
Departement Werk en Sociale Economie
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
02 553 42 56
monitoring@vlaanderen.be
www.werk.be

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Vanderpoorten
Secretaris-generaal

Uitgave

Februari 2012